

YÖNETMELİK

Türkiye Barolar Birliği Başkanlığından:

**TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ ADLİ YARDIM YÖNETMELİĞİNDE
DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK**

MADDE 1- 30/3/2004 tarihli ve 25418 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Türkiye Barolar Birliği Adli Yardım Yönetmeliğinin 1 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “176-181” ibaresi “176 ilâ 181” şeklinde, “uyarınca,” ibaresi “uyarınca sağlanan” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 2 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 2- Bu Yönetmelik, 1136 sayılı Kanunun 176 ilâ 181 inci maddeleri uyarınca adli yardım bürosunun kuruluşunu, görev ve yetkilerini, adli yardım isteminin yapılışını, görevlendirilecek avukatların ve ücretlerinin belirlenmesini, adli yardım bürosunun gelir ve giderlerini, işleyiş ve denetimi ile Türkiye Barolar Birliği hesabına aktarılan paraların, barolar arasında dağıtımını ve kullanımını kapsar.”

MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin 3 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 3- Bu Yönetmelik, 1136 sayılı Kanunun 180 inci ve 181 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.”

MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 5- Adli yardım istemi, hizmetin görüleceği yer adli yardım bürosuna ve temsilciliklerine yapılır. Başvurularda, istem sahibinden Ek-1’de yer alan adli yardım başvuru formu, Ek-2’de yer alan imzalı taahhütname ve Türkiye Barolar Birliğinin internet sitesinde yayımlanan aydınlatma metni ile açık rıza beyanı alınır.

Başvurular adli yardım esas defterine kaydedilir. Bu defter elektronik ortamda da tutulabilir.

Adli yardım bürosu ve temsilcilikleri, istem sahibinden Ek-3’te belirlenen gerekli belgeleri ister, gerektiğinde istemin haklılığı konusunda uygun bulacağı araştırmayı yapar ve karar verir. Bu araştırmada, kamu ve özel kurum ve kuruluşları, adli yardım bürosuna ve temsilciliklerine yardımcı olurlar. Baro yönetim kurulu, gerekli belgelere e-Devlet üzerinden ulaşması hukuken mümkün olmayan başvuru sahiplerinden istenecek belgeler konusunda değişiklik yapabilir.

Adli yardım hizmetinin sağlanacağı yer barosunun farklı olması halinde, başvuruyu alan büro, başvuruyu adli yardım hizmetinin sağlanacağı büroya gönderir. Birden fazla işlemi gerektirdiği için aynı anda farklı baroların yetki alanına giren bir başvuru olması halinde, başvuruyu alan büro, kendisine ilişkin başvuruyu değerlendirmek üzere ayrılarak, başvurunun ilgili kısmını yetkili barosuna gönderir.

Adli yardım isteminin reddi kararı istemde bulunana bildirilir. İstem sahibi kendisine yapılan bildirimden itibaren on gün içinde yazılı veya sözlü olarak baro başkanına başvurabilir. Baro başkanı yedi gün içinde karar verir ve bu karar kesindir. Süresinde karar verilmediği takdirde talep ret edilmiş sayılır.

Adli yardım görevi Türkiye Barolar Birliği veya Barolar tarafından verilen adli yardım eğitimi almış, serbest veya bir avukat yazıhanesinde ücretli olarak çalışan avukatlara eşitlik ilkesi esaslarına göre verilir.

Birden fazla baronun bulunduğu illerde yargı mercilerinin talebi üzerine yapılacak görevlendirmeler, Türkiye Barolar Birliği tarafından oluşturulan elektronik bilişim sistemi üzerinden o ildeki avukatlar arasında eşitlik gözetilerek yapılır.

Birden fazla baronun bulunduğu illerde yargı mercilerinin talebi üzerine baroların adli yardım listelerinde bulunan ve adli yardım hizmeti ile görevlendirilecek avukatlara ilişkin tek liste yapılır. Bu liste, Türkiye Barolar Birliği sicil numarası esas alınarak oluşturulur.

Yargı mercinin talebinin Türkiye Barolar Birliği sistemine ulaşması üzerine listeden görevlendirme yapılır. Görevlendirmeye ilişkin esaslar, yönerge ile belirlenir.

Bu Yönetmelik kapsamında, istem sahibine yapılacak bildirimler başvuru formu ve taahhütnamede kendisi tarafından bildirilen iletişim kanallarından en az biri kullanılmak suretiyle yapılır.”

MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin 5 inci maddeden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Taahhütnamede Yer Alacak Unsurlar

Madde 5/A- Taahhütnamede aşağıdaki konularda istem sahibinin beyanları yer alır:

a) Adli yardım kabul kararının bildiriminden itibaren on gün içerisinde görevlendirilen avukata ulaşacağı, avukatın adli yardım görevine başlaması için gereken vekaletname, bilgi ve belgeler ile zorunlu yargılama harç ve giderlerini teslim edeceği, bilgilerde değişiklik olması hâlinde on gün içinde bildirimde bulunacağı beyanı.

b) İşin sonunda, nafaka alacakları hariç olmak üzere maddi bir yarar elde etmesi halinde avukata ödenen ücret ile elde edilecek maddi yararın %5’ini baroya ödeyeceği beyanı.

c) Adli yardım isteminin haksız olduğunun sonradan anlaşılması veya verdiği bilgi ve belgelerin doğru olmadığının tespiti halinde görevlendirilen avukata ödenen ücretin iki katı ve yapılmış masrafları yasal faizleri ile geri vereceğine ilişkin beyanı.

d) İstem sahibinin görevlendirilen avukatı azletmesi, başka bir avukatı vekil tayin etmesi, adli yardım talebinden kendi isteğiyle vazgeçmesi, davadan feragat etmesi ya da aleyhindeki davayı kabul etmesi halinde ise avukata ödenen ücret ve yapılmış masrafları yasal faizleri ile geri vereceğine ilişkin beyanı.”

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 6- a) Adli yardım isteminin kabulüyle, gerekli iş ve işlemleri yapmak ve yürütmek üzere bir veya birkaç avukat görevlendirilir. Görevlendirme yapıldığı istem sahibine bildirilir. İstem sahibinin gerekli bilgi, belge ve vekaletname ile birlikte görevlendirilen avukata başvurması istenir. Görevlendirilen avukat, görevlendirme yazısının, işe ve ilgiliye ait bilgi, belge ve vekaletnamenin, adli müzaheret istemi reddedilmiş ise iş için zorunlu masraf avansının kendisine ulaşması ile avukatlık hizmetlerini yerine getirmek yükümlülüğü altına girer.

Görevlendirilen avukatın yükümlülüğü, ivedi görevlendirmeler hariç, istem sahibinin on gün içerisinde hizmetin görülebilmesi için gerekli belge ve bilgiler ile avukatlık ücreti dışındaki zorunlu yargılama giderlerini vermemesi veya vekaletname vermekten kaçınması ile sona erer. Görevlendirilen avukat, bu durumu gecikmeden, kendisini görevlendiren adli yardım bürosuna ya da temsilciliğine bildirir.

Görevlendirme süreci için gereken sürenin, istem sahibinin hakkının ortadan kalkmasına neden olacağı veya giderilmesi imkânsız zararları doğurabileceği anlaşılan başvurular, ivedi görevlendirme olarak kabul edilir. Bu durumda, adli yardım hizmetinin görülmesi için gerekli iş veya işlemler bu Yönetmelikte öngörülen sürelerle tabi olmaksızın derhal yerine getirilir.

b) Görevlendirmede, avukatların mesleki faaliyet alanlarına ilişkin beyanları ve aldıkları meslek içi eğitimler dikkate alınır.

c) Görevlendirilen avukat, bu işi yapmaktan haklı bir neden olmaksızın çekinmek isterse, görevin kendisine bildirildiği tarihten itibaren on beş gün içinde, o işin tarifiede belirlenen ücretini baroya ödeyerek görevden çekilebilir.

d) Görevlendirilen avukat, 1136 sayılı Kanun hükümlerine göre işi sonuna kadar takip etmekle yükümlüdür. Bağlantı ve ilişki bulunsu bile başka dava ve icra takipleri veya benzeri hukuksal işlemler, görev konusu iş kapsamında kabul edilmez.

e) İstem sahibinin çıkaracağı vekaletname masrafı adli yardım faslından ödenebilir.

Yargılama giderlerini karşılamayacaklar için 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun 334 ila 340 ncı maddeleri gereğince adli yardım talebinde bulunulur. Bu talebin reddi halinde ilgilisi, avukatlık ücreti dışındaki diğer yargılama giderlerini karşılamak durumundadır. Aksi halde, adli yardım isteminden vazgeçilmiş sayılarak avukatın görevi sonlandırılabilir.

Ancak, yargılama giderlerinin karşılanamayacağının açıkça anlaşılması ve adli yardım talebinde bulunanın haklılığı açısından kesin veya kuvvetli bir kanı oluşması halinde, adli yardım bürosunun veya adli yardım temsilcisinin önerisi üzerine baro yönetim kurulu kararıyla adli yardım fonundan karşılanır. Yargılama giderlerinin fon tarafından karşılanması halinde dava sonunda iade olunacak harç ve yargılama giderleri fona aktarılır.

f) Adli yardım bürosu ve temsilcilikleri, görevlendirilen avukatın hizmeti yerine getirmesi ile ilgili aşamaları izler. Avukat, işin hangi aşamasında olursa olsun, kendisinden istenen bilgi ve belgeleri vermek zorundadır. Görevlendirilen avukat görevlendirildiği tarih itibarıyla her yıl için davanın sürecine ilişkin hazırlayacağı raporla adli yardım bürosunu bilgilendirir. Hizmetin sonunda da, bu konudaki raporunu ve hizmetin sona erdiğini gösterir belgeleri adli yardım bürosuna ya da temsilciliğine iletir. Büronun ya da temsilciğin raporlarda ve belgelerde mevzuata aykırılık veya ihmal tespit etmesi halinde durum baro yönetim kuruluna sunulur.”

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğin 7 nci maddesine birinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiş ve diğer fıkralar buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Ödeme yapılması için gerekli belgeler; vekaletname örneği, dava dilekçesi, tevzi formu, ön inceleme tutanağı, tensip tutanağı, duruşma tutanağı, takip talebi ve ödeme emri, sunulan dilekçe ya da talep örneği, karar, harç makbuzu olup, ödeme esnasında hangilerinin talep edileceği görevlendirmenin yapıldığı aşama da dikkate alınarak görevlendirmenin konusuna ve mahiyetine göre baro yönetim kurulu tarafından belirlenir.”

MADDE 8- Aynı Yönetmeliğin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e) Yönetmeliğin 5/A maddesinde düzenlenen taahhütname gereği ilgiliden alınan paralar,”

MADDE 9- Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine “vekaletname,” ibaresinden sonra gelmek üzere “çeviri masrafları,” ibaresi eklenmiş, (b) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“b) Büroda görevlendirilecek avukat ve personelin ücretleri,”

MADDE 10- Aynı Yönetmeliğin 11 inci maddesinde yer alan “her 2” ibaresi “Ocak ve Temmuz aylarında olmak üzere altı” şeklinde değiştirilmiştir.

MADDE 11- Aynı Yönetmeliğe aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“Geçiş Hükümü

Geçici Madde 1- Bu maddeyi ihdas eden Yönetmelik ile değiştirilen 5 inci maddenin altıncı fıkrasında yer alan adli yardım eğitimine ilişkin hüküm ile 6 ncı maddenin (b) bendi hükmü 1/1/2025 tarihine kadar uygulanmaz.”

MADDE 12- Aynı Yönetmeliğe ekte yer alan Ek-1, Ek-2 ve Ek-3 eklenmiştir.

MADDE 13- Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 14- Bu Yönetmelik hükümlerini Türkiye Barolar Birliği Yönetim Kurulu yürütür.

[Ekleri için tıklayınız](#)